

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
PANEVĖŽIO SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Žvaigždžių g. 21, LT-37109 Panevėžys, tel. (8 45) 58 1431, faks. 8 7066 2000,
el.p. panevezio.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „COWI Lietuva“	2014-12-03	Nr. (15.5)-A4-7900
Ukmergės g. 369A	Į 2014-12-01	Nr. S-564
LT-12142 Vilnius	2014-11-05	informaciją

Panevėžio rajono savivaldybės
administracijai
Panevėžio visuomenės sveikatos centrai
Panevėžio apskrities priešgaisrinei
gelbėjimo valdybai
Kultūros paveldo departamento prie
Kultūros ministerijos Panevėžio teritoriniam
padaliniui

ATRANKOS IŠVADA

dėl biologiškai skaidžių atliekų, tame tarpe karvių mėšlo, bei žaliosios biomasės naudojimo
biodujų gamybai Smilgių vns., Smilgių sen., Panevėžio r., poveikio aplinkai vertinimo

- 1. Informaciją pateikė** – UAB „COWI Lietuva“, Ukmergės g. 369A, LT-12142 Vilnius, tel.: 8 (5) 210 7610, faks. 8 (5) 212 4777.
- 2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas**–UAB „JENERGIJA“, Draugystės g. 1, Pakiršinio k., Radviliškio r.
- 3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas** – biologiškai skaidžių atliekų, tame tarpe ir karvių mėšlo, bei žaliosios biomasės naudojimas biodujų gamybai. Pagaminos biodujos bus deginamos kogeneraciniame įrenginyje, gaminant šilumos ir elektros energiją.
- 4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta** – Smilgių vns., Smilgių sen., Panevėžio r. sav, nuomojamas iš UAB „Agrowill Smilgiai“ žemės sklypas, kurio pagrindinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai. Informacijoje nurodoma, kad teritorija yra apie 0,9 km atstumu nuo Smilgių miestelio ribų, ir kad tai pieno komplekso teritorijoje.
- 5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas** – planuojama išnuomotame žemės sklype statyti biodujų jėgainę, kurioje biodujų gamybai bus naudojamos biologiškai skaidžios atliekos, tame tarpe mėšlas, ir žalioji biomasė. Informacijoje nurodoma, kad žalioji biomasė bei biologiškai skaidžios atliekos bus transportuojamos nedideliais atstumais. Pagamintos biodujos bus panaudotos iki 1 MW galios kogeneraciniame įrenginyje, gaminant šilumos ir elektros energiją. Biodujų gamybai per metus planuojama sunaudoti „iš kitų žemės ūkio ir maisto perdirbimo veiklų“ 36 000 tonų atliekų ir 28 400 tonų žaliosios biomasės. Mėšlas ir srutos susidarę UAB „Agrowill Smilgiai“ pieno komplekse, kaip ir kitos skystos biologiškai skaidžios atliekos, bus pumpuojami į 452 m³ tūrio uždara buferinę talpą, t.y. (kaip nurodyta informacijoje) rezervuaras dengtas tentiniu stogu, ir

siurblio pagalba dozuojamos į bioreaktorius. Numatoma, kad buferinėje talpoje gali būti laikomas daugiausiai 5 parų skystos žaliavos kiekis, t.y. vidutiniškai apie 380 tonų. Atvežtos sausos žaliavos (kietosios atliekos/žalioji biomasė) bus iškraunamos, išverčiamos į betoninę priėmimo aikštelę (8x20m) su atramine sienute, kurios pagrindas bus įrengtas su kelių sluoksnių hidroizoliacija, o išsiskiriantis skystis surenkamas į sandarius šulinius, kaip ir paviršinės nuotekos nuo potencialiai teršiamų teritorijų, ir siurblio pagalba perpumpuojamos į pirminį bioreaktorių. Informacijoje nurodoma, kad betonuotos aikštelės pajėgumas – 300 tonų kietų atliekų/žaliavų. Šioje aikštelėje bus laikomas 1 paros biodujų jėgainės poreikius atitinkantis biologiškai skaidžių atliekų/žaliosios biomasės kiekis, t.y. apie 92 t. Dalis rezervui skirtos žaliosios masės, t.y. iki 1 000 t, bus laikoma esamose ŽŪB silosinėse. Atvežta rezervinė žalioji biomasė bus „silosuojama“ į sandarius, storo polietileno maišus ir esant poreikiui panaudojama biodujų gamybai. Biodujų gamyba bus vykdoma trijose reaktoriuose, kurių talpos 3 040, 3 617 ir 3 040 m³. Anaerobinis apdorėjimas vyks mezofilinėje 37–42°C temperatūroje apie 70 dienų. Proceso metu susidariusios biodujos kaupsis virš biomasės fiksuoto kupolo biodujų talpyklose (kaupyklose), kuriose įmontuoti dujų lygio indikatoriai. Kad į kogeneracinės jėgainės įrangą nepatektų per didelis vandenilio sulfido kiekis (ne didesnis nei 150 ppm), biodujos bus nusierinamos. Informacijoje nurodoma, kad sieros vandenilio pašalinimo efektyvumas apie 94%. Informacijoje nurodoma, kad susidaręs substratas (58 500 t/m) bus pumpuojamas į komplekso teritorijoje jau esančius 3 x 5 000 m³ rezervuarus, kurių paviršiuje eksploatacijos metu, t.y. saugant substratą, susidaro apsauginė pluta, bei į naujai įrengiamą 4 000 m³ talpos atvirą lagūną, kurios dugnas bus įrengtas iš kelių visą eksploataavimo laikotarpį sandarumą užtikrinančių hidroizoliacinių sluoksnių, numatomas pylimų aukštis iki 3 m virš žemės paviršiaus, taip pat bus įrengta hermetiškumo kontrolės drenažo sistema su kontroliniu šuliniu. Pradėjus eksploatuoti įrenginį ir esant būtinybei bus sprendžiama lagūnos uždengimo galimybė plaukiojančia danga. Vienu metu esamuose rezervuaruose ir planuojamoje lagūnoje bus laikoma apie 18 000 t substrato. Informacijoje nurodoma, kad substratas bus naudojamas, tvarkomas įvertinus tyrimų metu gautus rezultatus. Biodujų jėgainės eksploatacijos metu vanduo nebus naudojamas, susidaręs kondensatas bus surenkamas ir perpumpuojamas į bioreaktorių. Informacijoje nurodoma, kad prisijungimas ir pagamintos elektros energijos realizavimas vyks per sklype projektuojamą transformatorinę. Bus naudojami esami privažiavimo keliai. Informacijoje nurodoma, kad planuojamoje veikloje nenumatomas kenksmingų, toksiškų, kancerogeninių, ėsdinančių, infekcinių, teratogeninių, mutageninių, radioaktyvių ir kt. medžiagų naudojimas ir saugojimas. Taip pat nurodoma, kad į aplinką skleidžiamos padidintos šiluminės taršos, jonizuojančios bei nejonizuojančios spinduliuotės planuojama veikla nesukurs ir kad užsikrėtimas biologiniais teršalais neįmanomas. Teritorijoje triukšmą skleis kogeneracinis įrenginys, transformatorinė pastotė, biomasės padavimo įrenginys, atvyksiantis sunkiasvoris autotransportas, frontalinis autokrautuvas. Atliktus triukšmo sklaidos skaičiavimus, informacijoje nurodoma, kad triukšmo lygis neviršija didžiausių leidžiamų dydžių, įvertinus ir artimiausias gyvenamąsias teritorijas, kurios yra nutolę apie 300 m į pietryčius ir apie 400 m šiaurės vakarų kryptimi nuo PŪV teritorijos. Informacijoje nurodoma, kad kogeneracinėje biodujų jėgainėje gaisrų ir kitų ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė bus minimali, gamybinės paskirties patalpos bus įrengtos laikantis priešgaisrinės saugos reikalavimų ir kad numatytos gaisro gesinimo priemonės. Be to įrangos tiekėjai užtikrins, kad įrenginio paleidimo-derinimo darbų metu tarša į aplinkos orą neviršytų koncentracijų, nurodytų įrenginio techninėse specifikacijose įrenginiui veikiant įprastinėmis veiklos sąlygomis. Teritorijoje numatomi 2 stacionarūs organizuoti aplinkos oro taršos šaltiniai, t.y. kogeneracinio įrenginio kaminas, avarinis fakelas, ir 6 taršos šaltiniai, kurie į aplinką išskirs tam tikrą kvapo koncentraciją, t.y. kogeneracinio įrenginio kaminas, bioreaktoriai Nr.1, 2, 3, žaliavos (biomasės) priėmimo aikštelė, atidibusios žaliavos (substrato) atvira saugojimo lagūna. Informacijoje nurodoma, jog suskaičiavus aplinkos oro teršalų CO, NO₂, SO₂ pažemio koncentracijos, kaip ir suskaičiavus kvapo koncentraciją, nei planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje, nei už jos ribų bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršija ribinių verčių. Informacijoje nurodoma, kad pastačius biodujų jėgainę, substrato kvapas, lyginant su neapdorotomis srutomis, sumažės iki 60 %. Nuimtas dirvožemio sluoksnis, baigus statybos darbus bus panaudojamas teritorijos tvarkymui, reljefo

formavimui. Informacijoje nurodoma, kad vidiniai keliai, žaliavų priėmimo aikštelė, bioreaktorių statinių su priklausiniais pagrindai bus įrengti iš vandeniui nelaidžių dangų. Taip pat nurodoma, kad planuojamos kogeneracinės biodujų jėgainės sanitarinės apsaugos zonos dydis bus nustatomas, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas – planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas nebus susijęs su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis, nes pateiktoje informacijoje nurodoma, kad planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir gretimuose sklypuose saugomų gamtinių teritorijų nėra ir, kad saugoma teritorija – Naudvario botaninis draustinis, nuo planuojamos ūkinės veiklos (toliau-PŪV) sklypo ribos nutolusi į pietus apie 4 km atstumu, o Krekenavos regioninis parkas nutolęs 15 km atstumu.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Apie atrankos išvadą privaloma pranešti visuomenei, vadovaujantis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, kuris patvirtintas 2005-07-15 LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6.2. Užtikrinti, kad atliekos būtų tvarkomos nekeliant reikšmingo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai;

6.3. Vykdamas veiklą taikyti aplinkos taršos, tame tarpe ir oro taršos, mažinimo priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Veikla planuojama veikiančio pieno komplekso teritorijoje, kuri nepatenka į Europos ekologinio tinklo „NATŪRA 2000“ teritoriją ir nepasižymi vertingomis ar retų rūšių buveinėmis;

7.2. Numatytos priemonės neigiamo poveikio aplinkai prevencijai;

7.3. Informacijoje nurodoma, kad įrangos tiekėjai užtikrins, jog įrenginio paleidimo-derinimo darbų metu tarša į aplinkos orą neviršytų koncentracijų, nurodytų įrenginio techninėse specifikacijose, įrenginiui veikiant įprastinėmis veiklos sąlygomis.

8. Priimta atrankos išvada.

Planuojamai ūkinei veiklai – biologiškai skaidžių atliekų, tame tarpe ir karvių mėšlo, bei žaliosios biomasės naudojimo biodujų gamybai Smilgių vns, Smilgių sen., Panevėžio r., -poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Atrankos išvada galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos.

Šis sprendimas gali būti persvarstomas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Panevėžio skyriaus vedėjas

Raimondas Palionis